پیام ما
www payamema ir
سال پانزدهم | شماره پیاپی ۱۶۵۴ | دوشنبه ۷ بهمن ۱۳۹۸

پیام زیست
۰۲۱-۸۸۰۱۹۸۴۶

پیامک شما را درباره این صفحه می خوانیم
۱۰۰۰۳۴۳۲۱۱۷۸۳۴

هوای شیراز و اراک ناسالم است

رییس گروه پایش آلودگی هوا و صدا محیط سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: هوای شهرهای شیراز با شاخص ۱۰۰ و اراک ۱۰۷ در شرایط ناسالم برای گروه های حساس قرار دارند.

سرشماری ۲۰ گونه از پرندگان آبزی و کنارآبزی در بوکان

پرندگان

سرپرست اداره حفاظت محیط زیست بوکان گفت: درطرح سر شماری زمستانی پرندگان بیش از یک‌هزار قطعه پرنده شامل ۲۰ گونه آبزی و کنارآبزی در تالاب‌ها و منابع آبی این شهرستان مشاهده شد.

آوات بازیار روز یکشنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: این سرشماری در تالاب «قره‌گل» و حاشیه زرینه‌رود با حضور کارشناسان و محیطبانان این اداره انجام شد و بیشترین تعداد پرندگان مربوط به گونه‌های آنقوت، اردک سرسبز، حواصیل خاکستری، حواصیل سفید و آبچلیک بودند.

وی ادامه داد: سرشماری پرندگان مهاجرآبزی و کنارآبزی یک برنامه بلندمدت نظارت و پایش جمعیت پرندگان در فصل زمستان است که اطلاعات و نتایج حاصل از این سرشماری به عنوان پایه و اساس بررسی اندازه و تغییرات جمعیتی در برنامه‌های حفاظتی و مدیریتی جمعیت‌های پرندگان مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

وی با بیان اینکه در این سرشماری گونه نادری مانند اردک سرسبز نیز توسط کارشناسان مشاهده شد، گفت: به منظور آگاهی از وضعیت جمعیت پرندگان آبزی و کنارآبزی مهاجر، هر سال با شروع فصل زمستان و اعلام آغاز سراسری سرشماری، عملیات آن طی یک برنامه هماهنگ در تمامی شهرستان‌ها با استفاده از تلسکوپ، دوربین‌های چشمی و نصبی انجام می‌شود.

تخریب رود دره فرحزاد تهران نگران کننده است

محیط زیست

عضو شورای اسلامی شهر تهران با بیان این که ساختار طبیعی پایتخت از سرمایه های مهم این شهر است به اقدامات اخیر شهرداری در رودره فرحزاد، اشاره کرد و گفت: این عملکرد جای نگرانی است که اقدامات تخریبی گذشته همچنان ادامه یابد.

احمد مسجدجامعی روز یکشنبه در یکصد و نود و سومین جلسه شورای شهر تهران توضیح داد: پایتخت بیش از ۱۶۵ گونه پرنده مهاجر و مهمان دارد که رودره های تهران سکونت گاههای طبیعی آنهاست.

وی ادامه داد: تبدیل این رودره ها به بوستان های شهری و تغییرات فراوان کالبدی در آنها نه تنها به احیا و حفظ این سرمایه های طبیعی نمی انجامد بلکه بر فرسایش و تخریب آنها سرعت می بخشد.

این عضو شورای شهر تهران افزود: ساماندهی اجتماعی رودره فرحزاد نیازمند فعالیت های پیرامونی و سازمانی دیگری نیز هست، فعالیت های عمرانی نباید شکل طبیعی این رودره را که در طی قرن ها شکل گرفته و محیط زندگی متمایزی را شکل بخشیده دچار دگرگونی های مصنوعی کند و باعث صدمه رسیدن به آن شود.

به گفته وی، همین ساختمان های بلندمرتبه که در اطراف دره ساخته شد به سرازیر شدن زباله ها و نخاله ها به داخل دره انجامیده است.

مسجد جامعی گفت: رود دره فرحزاد از پوشش گیاهی خاصی برخوردار است و اسپند، توت و درختچه سماق آن بسیار معروف بود و مردم ضمن گذراندن اوقات فراغت و تفریح، از آن ها می چیدند و استفاده می کردند.

خلیج گرگان بزرگترین خلیج دریای خزر است که بر اثر پیشروی و گسترش شرقی رشته ساحلی شبه جزیره میانکاله در جنوب شرقی دریای خزر تشکیل شده و تنها خلیج "خزر" در محدوده جغرافیایی ایران است. این خلیج در سال ۱۳۵۴ به همراه تالاب میانکاله و لپوی زاغمرز (در استان‌های گلستان و مازندران) به عنوان نخستین مجموعه تالاب بین‌المللی جهان در فهرست تالاب‌های کنوانسیون رامسر به ثبت رسید تا ثابت شود نه فقط این خلیج، بلکه نواحی اطراف آن شامل شبه جزیره میانکاله (پناهگاه حیات‌وحش) و تالاب بین‌المللی گُمیشان یک مجموعه ارزشمند زیست‌محیطی است. خلیج گرگان بخشی از پناهگاه حیات وحش میانکاله محسوب می‌شود.

عکس: ایسنا

نرخ رسوب‌گذاری خلیج گرگا

به اعتقاد محققان حوزه رسوب‌شناسی دریایی راهکار نجا

گزارش
ایسنا

چالش اصلی خلیج گرگان افزایش رسوبات این محیط آبی است که از طریق رودهای منتهی به این خلیج و همچنین دریای خزر وارد آن می‌شود و به اعتقاد محققان حوزه رسوب‌شناسی دریایی راهکار نجات‌بخشی لایروبی این خلیج با توجه به وسعت آن غیرممکن است؛ ولی می‌توان از طریق تله‌های رسوب‌گیری میزان رسوبات واردشده به خلیج گرگان را کاهش داد، ضمن آنکه نرخ رسوب‌گذاری در آن تقریباً ۱۰ برابر نرخ رسوب‌گذاری مناطق ساحلی دریای خزر و حدود ۱۰۰ برابر میانگین نرخ رسوب‌گذاری سایر دریاها و دریاچه‌ها است.

دکتر لک، رئیس پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور این خلیج همواره با چالش ورود رسوب مواجه بوده است، ولی امروز به دلیل توسعه بنادر و استقرار مردم در اطراف خزر، این امر به چالش تبدیل شده است. اخیرا نیز طرح جامع ملی خلیج گرگان و جزیره میانکاله مطرح شده که به گفته محققان حوزه رسوب‌شناسی دریایی از آنجایی که چالش امروز این خلیج مربوط به رسوب است، در تیم تحقیقاتی این طرح محققانی از حوزه رسوب‌شناسی دریایی حضور ندارند.

دکتر لک معتقد است اجرای هر طرح جامعی برای این محیط آبی نیازمند استفاده از یافته‌های علمی و مطالعات پیشین با استفاده از توانمندی دانشگاه‌ها و مشاغل و همچنین اخذ پیشنهادات کوتاه مدت برای حفاظت از تالاب میانکاله و خلیج گرگان است.

جریان‌های طبیعی که به ضرر خلیج گرگان است

دکتر راضیه لک، رئیس پژوهشکده علوم‌زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به چالش‌های خلیج گرگان و جزیره میانکاله، گفت: "خلیج‌گرگان" در حال خشک شدن است و

لک: »خلیج‌گرگان» در حال خشک شدن است و این امر یکی از چالش‌های اصلی این محیط آبی به شمار می‌شود و دلیل آن این است که ساحل به سمت خلیج پیشروی می‌کند، به این معنی که دریا به سمت عقب می‌رود. در چنین محیط‌هایی بالانس آب و رسوب توسط کانال‌های طبیعی ایجاد شده در سطح سد ماسه‌ای که رابط لاگون و دریای باز است، برقرار می‌شود.

این امر یکی از چالش‌های اصلی این محیط آبی به شمار می‌شود و دلیل آن این است که ساحل به سمت خلیج پیشروی می‌کند، به این معنی که دریا به سمت عقب می‌رود. وی با بیان اینکه خلیج گرگان تالاب "میانکاله" از لحاظ محیط رسوبی یک محیط رسوبی لاگون و بریراسپیت (سد ماسه‌ای) هستند، اظهار کرد: در چنین محیط‌هایی بالانس آب و رسوب توسط کانال‌های طبیعی ایجاد شده در سطح سد ماسه‌ای که رابط لاگون و دریای باز است، برقرار می‌شود.

لک یادآور شد: منشا رسوب خلیج فارس علاوه بر رودخانه‌های منتهی به این خلیج که غالبا از ارتفاعات البرز سرچشمه می‌گیرند، رسوبات سمت دریای خزر نیز هست که به این خلیج وارد می‌شود، ضمن آنکه رسوبات با منشا بادی را نیز باید به این حجم از رسوبات اضافه کرد.

وی با بیان این‌که آب خلیج گرگان تابعی از سطح آب دریای خزر است، خاطرنشان کرد: این خلیج در انتهای دریای خزر بوده و جریان‌های این دریا به گونه‌ای اس بر اثر جریان‌های موازی با ساحل، رس را به سمت شرق می‌برند و در انتهای شرقی مقداری از این رسوبات به داخل گرگان وارد می‌شود. وی اضافه کرد: از آن که خلیج گرگان، محیط "لاگون" و آرام رسوبات نمی‌توانند برگردند؛ از این رو وارد شده به این خلیج، در این محیط می‌افتد. این چرخه موجب افزایش رس خلیج می‌شود و در صورت لایروبی احتما

تالاب

خبر

اعزام تیم محیط زیست به میانکاله درپی مرگ ۲۰۰۰ پرنده مهاجر

مدیرکل دفتر مدیریت حیات وحش سازمان محیط زیست ضمن اشاره به تلف شدن حدود ۱۸۰۰ تا ۲۰۰۰ قطعه پرنده مهاجر در میانکاله گفت: امروز یک گروه پرنده‌شناسی از سازمان محیط زیست به منطقه اعزام شده است و علت تلف شدن پرندگان به‌زودی مشخص می‌شود.

شهاب الدین منتظمی در گفت و گو با ایسنا درباره علت تلف شدن پرندگان مهاجر در تالاب میانکاله اظهار کرد: بر اساس آخرین آزمایشاتی که سازمان دامپزشکی انجام داده است بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان و نیوکاسل منتفی است و در نمونه‌های تلفات دو روز گذشته این موضوع رد شده است.

امروز کانون تلفات دیگری در میانکاله مشاهده شده که باید آزمایشات لازم روی نمونه‌های آن منطقه نیز صورت گیرد.

وی با اشاره به اینکه همکاران ما در دامپزشکی و اداره محیط زیست استان مشغول انجام آزمایشات بیشتر روی نمونه‌های تلف شده هستند، تصریح کرد: امروز یک گروه پرنده‌شناسی از سازمان محیط زیست به منطقه رفته‌اند و ما منتظر هستیم که نتیجه آزمایشات به ما اعلام شود.

مدیرکل دفتر مدیریت حیات وحش سازمان محیط زیست ادامه داد: آزمایش‌های اورژانسی که شامل آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان و نیوکاسل بود در مرحله اول انجام شد و در مورد بیماری‌های دیگر نیز باید آزمایشات بیشتری صورت گیرد.

به گفته منتظمی تاکنون بین ۱۸۰۰ تا ۲۰۰۰ قطعه پرنده که شامل گونه‌های مختلفی از جمله فلامینگو، اردک و چنگر بوده‌اند، تلف شده‌اند همچنین لاشه این پرندگان به‌صورت بهداشتی جمع‌آوری و دفن شده است.

محیط زیست

کشف جهانی گونه جدیدی از عنکبوت‌ها در اردکان یزد

کارشناس حیات وحش اداره کل حفاظت محیط زیست استان یزد از کشف گونه جدیدی از عنکبوت در اردکان با نام علمی «ایساتیس» خبر داد.«مهدی زارع خورمیزی»، با اشاره به کشف گونه جدید از عنکبوت و ثبت آن با عنوان «ایساتیس»، اظهار می‌کند: یکی از دستاوردهای پژوهشی تحت عنوان رده‌بندی عنکبوت‌های تور مدور «Araniella» و «Neoscona» در ناحیه قفقاز، خاورمیانه و آسیای مرکزی، معرفی سه گونه جدید به جهان بود که عنکبوت یزدی نیز در این میان به ثبت رسید.

وی در این رابطه تصریح می‌کند: «علیرضا زمانی» دانشجوی دکترای تنوع زیستی از دانشگاه تورکو کشور فنلاند، «یوری ماروسیک» مسئول موسسه مسائل زیستی شمالگان در کشور روسیه و «آنا سستاکوا» مسئول موزه تاریخ طبیعی اسلواکی غربی از کشور اسلواکی، در پژوهش اخیر خود ضمن شناسایی این گونه‌ها، اولین آن‌ها که بومی و انحصاری ایران بود و نمونه‌های آن از استان‌های آذربایجان غربی، اصفهان و چهارمحال و بختیاری جمع‌آوری شده بودند، به نام میترا یکی از ایزدان باستانی هند و ایرانی پیش از زرتشت، «Araniella Mithra» نام‌گذاری شد.این کارشناس محیط‌زیست در رابطه با گونه دوم کشف شده در پژوهش مذکور نیز خاطرنشان می‌کند: گونه دوم کشف شده به واسطه استفاده این عنکبوت‌ها از قوائد ریاضی در ساخت تورهایشان به افتخار ریاضی‌دان نامی فرانسوی «سدریک ویلانی» که علاقه زیادی به دنیای عنکبوت‌ها نیز دارد، به عنوان «Araniella villani» نام‌گذاری شد.زارع خورمیزی اضافه می‌کند: این عنکبوت دامنه پراکنش وسیعی شامل جنوب غرب ایران تا شمال هندوستان و شرق قزاقزستان داشته و نمونه‌های آن در ایران از استان چهارمحال و بختیاری جمع‌آوری شده بودند.وی گونه سوم کشف شده را یک نمونه جمع‌آوری شده از اردکان یزد می‌داند و می‌گوید: این گونه‌ی عنکبوت که از یزد جمع‌آوری شده بود نیز به نام تاریخی یزد یعنی «ایساتیس»، با عنوان «Neoscona isatis» نام‌گذاری شد.

محیط زیست

پیگیر بستن شیر مازوت نیروگاه شازند خواهیم بود

استاندار مرکزی گفت: پیگیر بستن شیر مازوت نیروگاه خواهیم بود و اگر این اتفاق بیفتد قطعا خیالمان از جانب یکی از علل آلودگی هوا راحت خواهد شد.سید علی آقازاده در نشست با فعالین محیط زیست استان مرکزی با بیان اینکه تشکل های مردمی مکمل خوبی برای تصمیم گیری ها هستند که اگر ظرفیت این اتاق فکر مورد استفاده قرار نگیرد عملا فرصت از دست مسئولان و کشور و مردم خارج شده است، بیان کرد: دیدگاه های مطرح شده در این جلسه همه دلسوزانه بود و می توان هر دو تا سه ماه یکبار چنین جلسات تخصصی برگزار کرد، مصوباتی داشت و تشکل ها نیز مصوبات را پیگیری و نظارت کنند و افرادی به نمایندگی از NGO ها در کارگروه اضطرار آلودگی هوای اراک نیز حاضر شوند.وی با بیان اینکه تعطیل شدن ادارات و مدارس به دلیل آلودگی هوا در واقع معلول است و باید به اصل موضوع پرداخت، افزود: باید علل و عوامل بروز آلودگی شناسایی و برای رفع آن راهکار داشت. بدون تعارف، تعطیلی مدارس، ما و آموزش و پرورش را دچار خسارت می کند، اما تمام تعطیلی ها براساس دلیل و طبق آمار و اطلاعات بود در حالی که در برخی از استان‌ها شاهد تعطیلی فله ای مدارس بودیم.آقازاده تصریح کرد: به دلیل برخی از محدودیت ها نمی توان از ۱۲ ساعت قبل اقدام به پیش بینی کرد و از طرفی عوامل آلودگی سیال و متغیر هستند ولی تمام تلاش مان را کردیم که شرایط تحت کنترل باشد. وی با اشاره به عملکرد پالایشگاه شازند که هر ۲۴ ساعت ۲۴۰ هزار بشکه نفت را تصفیه و حدود ۴۰ میلیون لیتر فرآورده نفتی تولید می کند که قطعا این تولیدات ضایعاتی مانند مازوت را به همراه دارد، گفت: تلاش ما بر این است که در حد توان و اختیار مشکلی برای استان مرکزی بروز نکند هر چند که بسیاری از صنایع مانند سه صنعت بزرگ استان مرکزی(پتروشیمی، پالایشگاه و نیروگاه شازند) از نظر موقعیتی در جای درستی قرار نگرفته اند و باید در این خصوص از مردم عذرخواهی کنیم که اجرای این پروژه ها همراه با پیوست زیست محیطی نبوده است. امروز هم نمی توان آنها را تعطیل کرد بلکه باید با آنها ساخت تا آلودگی به حداقل برسد چراکه ساخت چنین تاسیساتی امروز بیش از ۴۰ میلیارد دلار هزینه در پی خواهد داشت.

محصولاتی که ۶۵ درصد از آب شرق حوضه دریاچه ارومیه را می‌خورند

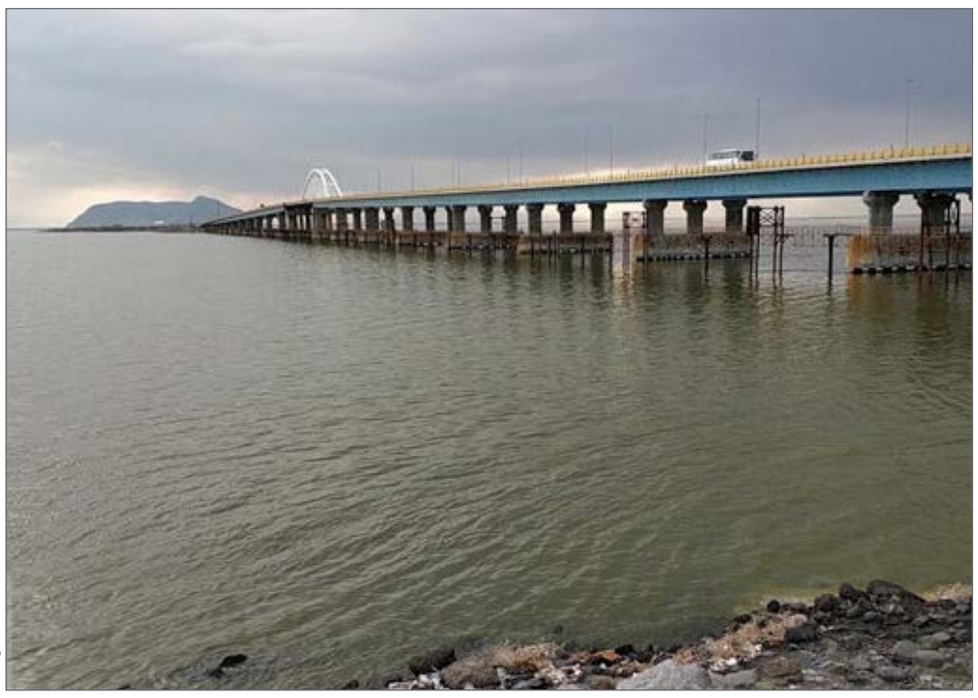

عکس: ایسنا

عضو هیئت علمی گروه علوم و مهندسی آب دانشگاه تبریز گفت: چهار محصول گندم، یونجه،سیب و چغندرقند سالانه حدود ۶۵۰ میلیون مترمکعب آب معادل ۶۵ درصد از کل آب کشاورزی شرق حوضه دریاچه را مصرف می‌کنند.

طی چند سال اخیر افزایش مصرف بی‌رویه‌ی آب در بخش کشاورزی، از مهم‌ترین دلایل کاهش سطح آب دریاچه ارومیه بوده است؛ سالانه میلیاردها مترمکعب آب در این حوزه مصرف می‌شود، طبق گزارش فائو، ۹۰ درصد درآمد کشاورزان در آذربایجان شرقی و غربی صرفاً از طریق کشاورزی کسب می‌شود ولی با این حال میزان درآمد کشاورزان آذربایجان شرقی و غربی با وجود توسعه کشت آبی از میانگین درآمد کشاورزان کشور کم‌تر است.

با توجه به این‌که کشاورزان سهم موثری در تولید و اشتغال دارند، باید برای توسعه کشاورزی و تولید پایدار، مسئولیت اجتماعی خود را به خوبی شناخته و عمل کنند، کشاورزان حوضه آبریز دریاچه ارومیه نیز برای تولید تولید ثروت نیاز به آب دارند ولی در کنار آن باید بتوانند محیط زیست را برای نسل‌های بعدی نیز حفظ کنند.

در حال حاضر درصد قابل توجهی از آب مصرفی بخش کشاورزی حوضه دریاچه ارومیه صرف تولید چهار محصول یونجه، سیب، گندم و چغندرقند می‌شود، مصرف بسیار زیاد آب در این منطقه، موجب بروز مشکلاتی در منابع آبی شده و همچنین اکثر محصولات باغی حوضه دریاچه ارومیه نیز به سیب و انگور اختصاص دارد که محصولاتی با نیاز آبی بالا به شمار می‌رود.

عضو هیئت علمی گروه علوم و مهندسی آب دانشگاه تبریز در گفت‌وگو با ایسنا، در این خصوص گفت: آذربایجان شرقی دارای رتبه اول در تولید علوفه یونجه و آذربایجان‌غربی نیز دارای رتبه نخست در تولید چغندر قند در کشور است، با احتساب سطح زیر کشت و مصرف آب آن‌ها در بخش شرقی حوضه دریاچه ارومیه واقع در آذربایجان شرقی، سالانه این چهار محصول حدود ۶۵۰ میلیون مترمکعب آب مصرف می‌کنند که شامل ۶۵ درصد از کل آب کشاورزی شرق حوضه دریاچه می‌شود.

ابوالفضل مجنونی هریس ادامه داد: با اطلاع از این وضعیت در خصوص این چهار محصول نمی‌توان گفت اقدامی انجام نشده ولی این اقدامات کافی و اثربخش نبوده است، معتقدم توقف کاشت آن‌ها در حوضه تنها اقدام موثر ممکن نیست.

وی با بیان این‌که توسعه گسترده کاشت چغندر در حوضه دریاچه نیز یکی دیگر از این معضلات است، افزود: کشت چغندر در برخی شهرهای دارای کارخانجات قند، با موفقیت انجام نمی‌شود و این کارخانجات برای تهیه مواد اولیه با مشکل مواجه شده و برای تامین آن به منطقه شمالغرب کشور روی آوردند. وی ادامه داد: خرید مقدار زیاد چغندر از سوی سایر شهرهای کشور، باعث کشت بیشتر چغندر قند در حوضه آبریز دریاچه ارومیه شده است، قطعا این موضوع به معیشت و اقتصاد منطقه کمک می‌کند ولی از سوی دیگر منابع آبی منطقه را از تعادل خارج کرده است، از این رو کشاورزان منطقه باید نسبت به نیاز کارخانجات شمالغرب این گیاه را کشت کرده و آب منطقه را بیش از این به صورت مجازی صادر نکنند.

مجنونی با بیان این‌که کشت یونجه درآذربایجان شرقی و غربی بسیار گسترش یافته است، گفت: دلیل افزایش کشت یونجه، خوش خوراکی برای دام، سازگار بودن با شرایط منطقه و پرمحصولی یونجه است، کشت این محصول به دلیل عدم دغدغه زیست محیطی سازمان‌های متولی به شدت در منطقه گسترش یافته است، به طوری‌که حدود ۳۸۰ میلیون مترمکعب آب شرق حوضه دریاچه از طریق کشت یونجه مصرف می‌شود، هرچند در برخی مناطق، اقداماتی نظیر کشت گیاهان علوفه‌ای کم مصرف مانند ماشک گل سفید انجام می‌شود، ولی جایگزینی آن، کار راحتی نیست.

عکس: مهر